

Ἐπί 1000 παιδίων μετὰ τὸ τέλος τοῦ πρώτου ἔτους μένου ζῶντι 470.

Μετὰ τὸ τρίτον ἔτος 600. Μετὰ τὸ 5 ἔτος 524. Μετὰ τὸ δέκατον 510. Μετὰ τὸ τριηκοστὸν 446. Μετὰ τὸ ἐξηκοστὸν 226. Μετὰ τὸ ὀγδοηκοστὸν 9. Μετὰ τὸ 97 εἰς.

Τὸ ἥμισυ τῶν ἀνθρώπων ἀποθνήσκαι κατὰ τὰ 19 ἔτος τῆς ἡλικίας.

Ἐπί 10,000 ἀνθρώπων εἰς φθάνει τὰ 106 ἔτη.

Μακροβίαι· ἐν γένει εἰσὶν οἱ ἐν τοῖς θερμοῖς κλιμασιν οἰκούντες.

Ἐκ τῶν καρ' ἡμῶν φυτῶν ὁ κέρος εἶναι μακροβιότατος ζῆ χλια ἔτη.

Ὅσοι ἀνθρώποι ἔχουσι τοὺς ὀδόντας μανθούς (ἀραιούς) οὗτοι ὡς ἐπὶ τὸ πολὺ μακροβίαι εἰσὶν.

Ἐξ ἀρχαιοτάτης ἐποχῆς πολλοὶ σοφοὶ ἐπιζητήσαν νὰ ὀρίσωσι ἀριθμητικῶς τὴν διάρκειαν τῆς ζωῆς ἐκάστου ἀνθρώπου πρὸς τὸν σκοπὸν τοῦτον ἔλαβον 4 ὄρους, τὴν διάρκειαν τῆς ἐγκυμοσύνης, τὸν χρόνον τῆς ἐμρυμύσεως τῆς ἡβῆς, τὴν ὥραν τοῦ ἔτους τῆς γεννήσεως καὶ τὸν χρόνον τῆς λήξεως τῆς κατὰ μῆκος αὐξήσεως τοῦ ἀναστήματος.

Ὁ Ἀριστοτέλης (15' ζῶων 81) ὑποδεικνύει ὅτι ἡ διάρκεια τῆς ζωῆς εἶναι ἀνάλογος τοῦ χρόνου τῆς ἐγκυμοσύνης καὶ τῆς ἡβῆς.

Ὁ Βουφῶν λέγει ὅτι ἡ ἐποχὴ τῆς ἐνάρξεως τῆς ἡβῆς πολλαπλασιαζομένη διὰ τοῦ 6 ἢ 9 ἐμφαίνει τὴν διάρκειαν τῆς ζωῆς.

Ἦν ἡ ἡβὴ γίνεσθαι κατὰ τὸ 14 ἔτος τῆς ἡλικίας οὗτος θέλει ζῆσαι 84 ἔτη ἢ 98. Ἦν γένει ὅσον ταχύτερον ἀρχεται ἡ ἡβὴ, ὅσον ταχύτερον ἀρχεται τὸ γῆρας· ὁ νόμος οὗτος ἀνάγεται καὶ εἰς τὰ ζῶα καὶ εἰς τὰ φυτὰ· ὁ ἵππος γίνεσθαι ἡβῆτος κατὰ τὸ 4 ἔτος τῆς ἡλικίας τῶν ζῆ λοιπῶν 24 ἢ 32 ἔτη.

Ὁ Ὀρίανος λέγει, ὅτι ὅσον ὀλιγώτερον διαρκεῖ τὸ ἔμβρυον ἐν τῇ μήτρᾳ, ὅσον βραχυβιότερον εἶναι. Ὁ ἐλέφας μένει ἐν τῇ μήτρᾳ 20 μῆνας, διὰ τοῦτο εἶναι μακροβίως· προσέτι ὅτι ὁ χρόνος τοῦ τέλους τῆς ἀναπτύξεως τοῦ ἀναστήματος πολλαπλασιαζόμενος μετὰ τῶν 8 ἐμφαίνει τὴν διάρκειαν τῆς ζωῆς οὕτως ὀρίζει τῶν ζῶων τοῦ ἀνθρώπου εἰς 200 ἔτη.

Ὁ Φιλευράνης, παραδεχόμενος ὡς μονάδα τὸ τέρμα τῆς αὐξήσεως τοῦ ἀναστήματος, τὴν ὁποίαν ὀρίζει εἰς τὸ 20 ἔτος, κατ' ὅσον ἡ σύμφοσις τῶν χόνδρων γίνεται μετὰ τῶν ὀστέων, πολλαπλασιάζει

αὗτο διὰ τοῦ 5 καὶ ἔχει 100, π. χ. ὁ ἵππος ἔχει τὰς συμφύσεις τῶν χόνδρων μετὰ τῶν ὀστέων τὸ 5 ἔτος τῆς ἡλικίας ὅθεν ἔχει ζῶην ἰσὺν 25, ὁ βόυς ἔχει τὰς συμφύσεις τὸ 4 ἔτος, ἀρα ζῆ 20 ἔτη, ὁ κίων κατὰ τὰ 2 ἔτη ἀρα ζῆ 10 ἔτη. Ἦν τοῦτοις ὁ Ὀδυσσεύς κατ' ἡμέραν ἐπανελθὼν εἰς Ἴθάκην μετὰ 20 ἔτη εὔρε τὸν κόνα του εἰς ζῶντα.

Οἱ ἀρχαῖοι Αἰγύπτου ὀρίζον τὴν ζῶην τοῦ ἀνθρώπου εἰς 100 ἔτη, ἐπέλεον ὅτι τὸ ἀρχικὸν βάρος τῆς καρδίας αὐξεται κατ' ἔτος ἀνά ὁσ ἀρχικῶς μέχρι τοῦ 50 ἔτους, κατόπιν ἄρχεται νὰ ἐλαττωθῆται τὸ βάρος τῆς καρδίας κατ' ἔτος ἀνά ὁρ. 2 ὥστα καὶ τὸ 100 ἔτος ἀρμυνύται εἰς τὸ ἀρχικὸν βάρος.

Ἦν Εὐρώπῃ εἰς γέρον 100 ἐτῶν ἀνάλογεῖ πρὸς 10,000 προβάτων.

25 εἰς 100	ἀποθνήσκουσι ἐν τῇ πρώτῃ ἐνιαυτῷ.
50 τοῖς ἑκατὸν	μέχρι ἡλικίας τῶν 10 ἐτῶν.
20 »	ἀπὸ ἡλικίας 10 ἔτων μέχρι 20 ἐτῶν.
10 »	ἀπὸ 20 μέχρι τῶν 30 ἐτῶν.
8 »	ἀπὸ 30 μέχρι τῶν 40 ἐτῶν.
5 »	ἀπὸ 40 μέχρι τῶν 50 ἐτῶν.
3 »	ἀπὸ 50 μέχρι τῶν 60 ἐτῶν.

Διηγούνται ὅτι ὀπῆρξέ τις, ὁ ἵπποις εἰς 7 ἐτῶν ἡλικίαν ἀφίχθη εἰς τὴν ἡβὴν, ἐνομφεῦθη, ἐσεκυνεύησθε, ἐγήρασε καὶ ἀπέθανε.

Ὁ Δισκορίδης λέγει, ὅτι μακροβίαι γίνονται οἱ ἐσθλιότες ἐχιδνάς.

Τὰ νήπια ἐπιζητοῦσι τὸ φῶς περιττότερον τῶν ἄλλων νηπίων ζῶν. Κατὰ νύκτας τὰ νήπια ἀντέχουσιν εἰς τὸ ζῶηρον φῶς μᾶλλον τῶν ἡλικιωμένων. Διὰ τοῦτο πολλὰ νήπια καταστάθησαν ἀμβλύωπα· ὡς ἐκ κακῆς θέσεως ἐβλήσαν διαρκῶς ζῶηρον φῶς, ὅν πρέπει λοιπὰ νήπια νὰ ἐκτίθηται ὑπὸ ζῶηρον φῶς. Δέν πρέπει ὅταν ἐξυπῶν νὰ τὰ ἐλλέτωσιν εἰς ζῶηρον φῶς.

Ἦν ἡ Θηλαστρία πάσχη κατὰ τὴν μήτρην, τὰ κυριώτερα συστατικά τοῦ γάλακτος ἐλαττοῦνται, τὸ δὲ τοιαῦτον γάλα εἶναι ἀνεπαρκές.

Τὸ γάλα ὑγρῶς ἀγελάδος, ὅχι βραχυμένου, ἔχον 25 ἐπὶ τοῖς ἑκατὸν ἡμέρας ἀντικαθίστησι τὸ τῆς Θηλαστρίας γάλα.

Τὸ βρεφικόν ἔχει ἡλλοιωμένον τὰ συστατικὰ αὐτοῦ καὶ καθίσταται δύσπεπτον.

Τὸ βρέφος, ἀφ' ἧς γεννηθῆ ἀποβάλλει ἐκ τοῦ βάρους του περί τὰ 30 δράμ. τούτο γίνεται εἴτε ἐκ τῆς ἀποβολῆς τοῦ ἀμνίου, εἴτε ἐκ τῆς σπερήσεως τροφῶν πρὸς ἀφαιρέσειν κατὰ δὲ τὴν τρίτην ἡμέραν ἀρχεται ἡ ἀναλαβὴ τὸ βρέφος του καὶ τὴν ἐβδόμην ἔχει τὸ ἀρχικὸν βῆρος του. Κατόπιν ἀρχεται ἐπανεξέονον ἀνὰ 7 ἢ 8 δράμια καθ' ἑκάστην μέχρι τοῦ 5 μηνῶν, κατὰ τούτον αὐξεται κατὰ 3 δράμια ἕως 5 μέχρι τῶν 7 μηνῶν, αὐτῶ κατὰ τὸ τέλος τοῦ πρώτου ἔτους ἡλικίας ἀποκτὰ βῆρος ὑψέθων 2 ἕως 2 1/2 περίπου. Ὅταν λοιπὸν ἡ θηλάζουσα τὸ βρέφος δὲν ἐπιφέρῃ αὐξῆσιν τοῦ βάρους, σημαίνει ὅτι τὸ γάλα τῆς εἶναι ἀνεπαρκές καὶ ζήτησιον ἄλλου.

Τὸ νήπιον ἐνδέχεται νὰ θλασθῆ κατὰ τὴν ἀκοήν ἐκ διαρκῶν καὶ ἰσχυρῶν θορύβων, ὡσαύτως καὶ ἐνεκεν διαρκῶς σιωπῆς.

Ἐν καιρῷ θηλάσματος τῶν νηπίων ἕνα γίνονται καλὴ ἡ πέψις τοῦ γαλακτος πρέπει νὰ θηλάζῃ μικρὸν ποσόν, ἵνα ἐνῶται τὸ γάλα μετὰ πλείονος ποσοῦ σιέλου. αἰεὶ ὁ σιέλος συντελεῖ πρὸς εὐκαλίαν τῆς πέψως. Ὁ σιέλος ἐμπεριέχει ἀλκαλία, τὰ ὅποια ἐν τῇ στερῆσιν εὐδαιμονοῦσι τὰ ὄξια τοῦ γαστρικοῦ χυμοῦ, καὶ τὰ ὅποια πλεονάζοντα κάπτουσι τὸ γάλα, καὶ καθιστῶσι τούτο δύσπεπτον καὶ δυσγερούς ἀπορροῦνται ἐν τοῖς ἐντέροις, ἡ δὲ θρέψις οὐ καλῶς γίνεται.

Ὅσον ἡ θηλάστρια ἔχη μείζονα ἡλικίαν, τόσον τὸ βούτυρον τοῦ γαλακτος εἶναι ὀλιγώτερον.

Ἡ τροφή τῆς θηλαστρίας πρέπει νὰ συνίσταται ἐκ φυτικῶν καὶ ἐκ ζωϊκῶν ὑλών, καὶ ὄχι ἐκ μόνῃς τῆς μιᾶς τούτων.

Ὁ συνουσιασμός τῆς θηλαστρίας ἐλκυστῶναι τὸ πᾶν τῶν ἀλάτων τοῦ γαλακτος καὶ ἰδίως τὴν φωσφορικὴν τίτανον, ἧτις εἶναι σημαντικὴ πρὸς τὴν ὑγίαν του βρέφους, διότι συντελεῖ πρὸς ἀνάπτυξιν τῶν ὀστέων ὑπὸ τὴν ἐνοσίαν ταύτην καλὸν ἐστίν, ἕταν τὸ βρέφος ἦναι χειραδικῆς κρέσεως, νὰ δίδωται ποσόν ἐκ 3 ἢ 5 κόκκων φωσφορικῆς τιτανου μετὰ τοῦ γαλακτος.

Ὁ Ἀριστοτέλης λέγει, ὅτι οἱ ὑδόντες τοῦ βρέφους φύονται καλύτερον ἢσαν ἡ τίθη ἔχη τὸ γάλα θερμότερον (πίζει).

Κατὰ δὲ τὴν ἡλικίαν τῶν 5 ἐτῶν ἔχει τὸ νήπιον τὸ ἦμισυ τοῦ ὄλου ἀνασπῆματος.

Ἐν τῇ παιδικῇ ἡλικίᾳ ἡ δίαιτα πρέπει νὰ ἦναι ὑγρὰ μελλον παρὰ ξηρὰ, ἦτοι αἱ τροφαὶ νὰ ὦσιν ὑγρότεραι.

Αἱ δὲ ὑγραὶ διαίται ἀφελούσιν εἰς πάντας τοὺς ἔχοντας πυρετὸν καὶ μέλαινα εἰς τὰ παιδιά (π. κφ. Α').

Πικρὸν δὲν κάσχει ὑπὸ ποδάγρας πρὶν φθίση εἰς τὴν ἡβην (Ἰπ. κφ. β')

Οἱ παῖδες φύσει ἔχουσι πολλὰς φλεῖρας (Ἀριστ. πρβ.).

Τὸ κλίμα τοῦ τόπου, ἡ ἀνατροφή ἢ πολιτισμὸς καὶ ἡ χρόνιος διαλείπων πυρετός ἐκηρεάζουσιν ἐπὶ τοῦ ἀναστήματος τοῦ ἀνθρώπου. Οἱ ἀρχαιότεροι εἶχον κατὰ τι μεγαλειότερον ἀνάστημα.

Εἶναι βέβαιον ὅτι ἡδὴ τὰ τῆς Κιβρώτης ἔθνη ἔχουσι μικρότερον ἀνάστημα, τούτο ἀποδίδεται εἰς τὴν ἐμφάνισιν νέων νόσων, σφιλιαν, σύλογιαν, κλπ. καὶ εἰς μεταβολὴν τοῦ βίου, καὶ αὐτὰ τὰ εὐμεγέθη ἔθνη τὰ πρὸς βορρᾶν οἰκούντα ἡδὴ ἔχουσι μικρότερον ἀνάστημα. αἱ μέσες ἄρας τοῦ καρ' ἡμῶν ἀναστήματος εἶναι μέτρα 1 καὶ 60.

Οἱ οἰκούντες εἰς τὰ ψυχρότερα κλίματα φύσει ἔχουσι μικρὸν ἀνάστημα. Τοιοῦτοι εἰσὶν οἱ Λάπωνες, ὡσαύτως αἱ οἰκούντες εἰς τὰ θερμότερα καὶ ἐλώδη κλίματα ἔχουσι μικρότερον ἀνάστημα τοιοῦτοι ἴσιν οἱ Ὀτιντόται ἐν Ἀφρικῇ. Ἀμφότερα ταῦτα εἶναι γνωστὰ καὶ πρὸ τῆς ἀρχαίας. Ὁ Ὀμηρος λέγει ὅτι οἱ μικρόσωμοι οὔτοι κατόικουν εἰς τὰ ἀπόρτατα μεσημέρινα μέρη τῆς Αἰγύπτου κλησίον τῶν παραλίων τοῦ ὠκεανοῦ, τοὺς ὑποίους ὀνομάζει Πυγμαίους (Ὀδ. Γ. 21.)

Ὁ Ἀριστοτέλης λέγει ὅτι ἐνθα οἱ Πυγμαῖοι οἰκοῦσι καὶ ἔσποι μικρόσωμοι εἰσὶ εἰσι τραυλοῦνται τοῦ βίου.

Ὁ Στράβων λέγει ὅτι εἰσὶ τριπύθωμοι καὶ πενταπύθωμοι. Ἴσιν δὲ καὶ ἐν τοῖς βορείοις τόποις τοιοῦτοι. Ἴσιν καὶ οὔτοι ὀλιγοχρόνιοι τῶν βίων (Α. 16.)

Αἱ νόσται ἐρευνᾶν περιγηγῶν, ἐθεβαίωσαν τὰ ρηθέντα παρὰ τῶν ἀρχαίων ὡς πολλὰς τοιαύτας φυλάς ἀνεκάλυψαν.

ΠΡΟΧΕΙΡΟΣ ΝΟΣΟΛΟΓΙΑ ΚΑΙ ΘΕΡΑΠΕΥΤΙΚΗ

Ἐν γένει καὶ οἱ ἀρχαῖοι καὶ οἱ νεώτεροι ἐδόξαζον ὅτι πᾶσα νόσος παράγεται ἐκ τῆς ὑπάρξεως ἐν τῷ διοργανισμῷ τοῦ σώματος ἢτις τις ὀρυμείας, ἐχθρας καὶ καταστρεπτικῆς τοῦ διοργανισμοῦ καὶ ἰχθρας τῆς ζωῆς. Ἴνα λοιπὸν γείνη θεραπεία πρέπει ἡ ἐχθρὰ αὐτῆ ὄλη ἢ ἀρθῆ, ἢ νὰ ἐξαλειφθῆ ἐκ τοῦ διοργανισμοῦ τοῦ πασχού-

τος. Η πύρα και η ακραυτήρησις εἶρον ὅτι υπάρχουν φάρμακα, τὰ ὅποια εἰδικῶς κατασκευάζονται τὴν ὕλην ταύτην, ἥτις, κατὰ τὰς νεωτέρας μικροσκοπικὰς ἐρευνὰς, ἀποτελεῖται ἐκ μικροζωιδίων καὶ ἐκαστὴ νόσος ἔχει τειχίτη ἰδίαν φύσιν π. χ. ἡ κινίνη καταστρέφει τὰ μικροζωιδία τοῦ δειλαίποντος πυρετοῦ. Ὁ ὑδράργυρος τὰ τῆς σιφιλίδος κλπ. Ὁταν λοιπὸν εὑρεθῶσι τὰ εἰδικὰ φάρμακα, ἐκαστοῦ τῶν ὑποίων καταστρέφει εἰδικῶς τὰ μικροζωιδία ἐκάστης νόσου, τότε ἔπεται καὶ ἡ θανάτη θερασθεῖσιν νόσου. Ὄταν εὑρεθῇ τὸ φάρμακον τὸ καταστρέφον τὴν βράκιλλα, τὰ μικροζωιδία τῆς φθίσεως, τότε αὕτη θεραπευθήσεται.

Ὁ Ἱπποκράτης τὰ αἰτία τῶν νόσων ἀποδίδει κατὰ μέγα μέρος εἰς τὸν αἶρα, ὃν ἀναπτύσσειν, ὅτι οὗτος ἔχει μᾶσματα, τὰ ὅποια πρᾶξενον κλίσεις νόσους (π. φυσίων). (Ὁ Ἀριστοτέλης π. γεννήσεως καὶ φθορᾶς Β.) λέγει ὅτι ἡ νόσος προέρχεται ἐξ ὑπερβολῆς ἢ ἐξ ἐλλείψεως κλπ. **Αἱ μεγάλαι ὑπερβολαὶ νοσώδεις** προσέτι νόσους ποιοῦσιν, καὶ μεταβολαὶ τῶν ὡρῶν τοῦ ἔτους, οἱ ὅμοιοι, ἄπερ κούζουσι ἢ παύουσι τὰς νόσους.

Πρέπει λοιπὸν νὰ προσέχη ἐκαστος κατὰ τὰς ἀτμοσφαιρικὰς μεταβολὰς.

Ὡσαύτως νόσους ἐπιφέρουσι καὶ τὰ οὐράνια σώματα, τὰ ὅποια ἀπηροάζουσι ἐπὶ τῆς ἀτμοσφαιρῆς, οἷον αἱ ἐπιτολαὶ τῶν ἀστρῶν, ὡς ἐστὶν ὁ Κόων, ὁ Ἀρκτουρος, ἡ Πλειὰς κλπ.

Ἄλλοι ἐκ τῶν ἀρχαίων θεωροῦσιν ὅτι νόσοι προέρχονται ἐκ χυμῶν ἢ μηχανικῶν αἰτίων. Γοιούτως ἰδίως ἐμφαζῶν ὁ Πλούταρχος (Ἀριστ. φιλ.) αἶμα, λέγει **μύξις** (χυμικὴ) αἶμα **πυράθειος** (μηχανικὴ).

Ὁ Γαληνὸς λέγει ὅτι τρία εἶσι τὰ αἰτία τῶν νόσων ἐκ τῶν **προσφερομένων**, ἐκ τῶν **πραυτομένων**, καὶ ἐκ τῶν ἐξωθεν ἐπιπτόντων.

Ἄλλοι διακρίνουσι ὅσα τῶν αἰτίων. Ἐκ τῶν ἐν τῷ σώματι αὐτῷ συνισταμένων, καὶ ἐκ τῶν ἐξωθεν προσπιπτοῦσιν αἰτίων. Αὐτὰ ἔχουσι πάλιν ἑντὸς ὀλίγα, ἐπιταρῆκα, καὶ ἐξωτερικὰ καὶ ἄλλα, ἄλλοι αἰτίων ἔχοντα, καὶ ὑπὸ τῶν ἠθικῶν πηθῶν ἔμπούμενα.

Ἐκ τῶν νεωτέρων πολλῶν ἰατρῶν ὁ Βοεράθης ἀποδίδει τὰ αἰτία τῶν νόσων ἐκ τῶν στερεῶν, ἐκ τῶν ὑγρῶν, καὶ ἐκ τῆς ἐνώσεως ἀμφοτέρων.

Κατὰ τὰς τροπὰς μέχρι 100 ἡμερῶν ἀποθνήσκουσι περισσότεροι.

Οἱ φυρολουτροῦντες ἐν κραιφῶ χειμῶνος ἀντέχουσιν εἰς τὸ ψῦχος ὅσοι πληγαὶ γίνωσι διὰ χαλκίνου ὄργάνου, αὐτὰι θεραπεύονται ὑπεριώτερον τῶν διὰ σιδηροῦ ὄργάνου παραχθεισῶν.

Ἄλευρα καλοῦνται τὰ ἄλευρα τοῦ σίτου.

Ἄλοιτα τὰ ἐκ κριθῆς (Ἀριστ. πρβ.).

Ἡ ἀνδράχχη (ἀνδράκλα) καὶ τὸ ἄλλας παύουσι τὴν αἰμωδίαν (τὸ μούδισμα).

Ὄταν τις κοιμάσθῃ κατὰ τὸ θέρος, θεραπεύεται διὰ θερμοῦ λουτροῦ, ὅταν τὸν χειμῶνα δι' ἄλοιφῶν.

Κατὰ τὸ θέρος πρέπει νὰ τρώγωμεν ὀλιγωτέρας τροφὰς, καὶ περισσότερον εἶνον νὰ πίνωμεν.

Πεπερί (πιπέρι) ὀλίγον τρωγόμενον εἶναι διουρητικόν, πολὺ εὐκάλιον.

Κατὰ τὰς μεταβολὰς τῶν ὡρῶν τοῦ ἔτους δὲν πρέπει νὰ γίνηται χρῆσις τῶν ἐμετικῶν.

Οἱ κηδηλιῶντες καὶ οἱ ὑπὸ λοιμοῦ καταχόμενοι ἔχουσι τοὺς πόδας ἐξοιδημένους.

Αἱ μεταβολαὶ τῶν ὑδάτων ἐπιφέρουσι νόσους περισσότερας, παρὰ αἱ μεταβολαὶ τῶν τροφῶν.

Αἱ μεταβολαὶ τῶν ὑδάτων πολλαπλασιάζουσι τὰς φθειρας (ψεῖρας) τῶν ταύτας ἔχόντων

Ἐἰς τοὺς ἐλθῶδεις τόπους τὰ μὲν ἐν τῇ κεφαλῇ ἔλκη ταχέως θεραπεύονται, τὰ δὲ ἐν ταῖς κνήμασι βραδέως.

Ὄταν τὸ θέρος ἐπιρατῇ ξηρασία, ὁ χειμῶν ἔσται ἐπομβρὸς (βροχερός) καὶ τὸ ἔτος νοσώδες.

Ὄταν γίνωνται πολλοὶ φρῦνες (μικροὶ βάτραχοι), τὸ ἔτος ἐκείνο εἶται νοσώδες.

Ὄταν οἱ νότιοι ἄνεμοι ὡσι ξηροὶ καὶ μὴ ὑδατώδεις, παράγονται πυρετοί.

Τὸ μὲν θέρος ἀρρωστοῦσι περισσότεροὶ καὶ ὀλιγώτεροι τὸν χειμῶνα, καὶ ὅμως τὸν μὲν χειμῶνα ἀποθνήσκουσι περισσότεροι, τὸ δὲ θέρος ὀλιγώτεροι.

Ἦνα διατηρῆς ὑγίαιαν δὲν πρέπει νὰ τρώγῃς κρέας πολὺ, οὔτε ἄλλας πολὺ ὀρεπτικὰς τροφὰς ἄλλὰ μᾶλλον λεχηνιακὰς.

Ἐν κραιφῶ πυρετοῦ πρέπει νὰ πίνῃς τὸ ποτὸν κατ' ὀλίγον καὶ πολλάκις.

Κατά τοῦ τεταρτοῦ πυρετοῦ ἀπολοῦσι τὰ γυμνάσια, καὶ πάντα τὰ διαθερμαίνοντα τὸ σῶμα καὶ τοὺς πόδας διατηρεῖν θερμούς.

Τὰ κωνικά καὶ σύμμετρα σώματα εὐκόλως κούρζονται ἐκ τῶν κόπων, ἀλλὰ καὶ ταχέως ξεκουράζονται.

Τὸ ἐν ὥρισμένη ὥρᾳ μεταβαίνειν εἰς τὸν ἀπόπικτον, καταπολεμεῖ τὴν δυσκαλιότητά, Τοῦτο λέγει καὶ ὁ Θεογ. σ'. 31.

Ὅταν μία ἐκκρισις ἀντικαθίστηται ἄλλῃ, ἥτις ἐκ τούτου εἶναι ἡλαττωμένη, δὲν πρέπει νὰ ἐξελείφῃται αὕτη, διότι ἐπέρχεται βλάβη γίνεται μεταστάσις εἰς ἄλλο μέρος καὶ ἐνίοτε ἐπικινδύνως, διότι ἡ φύσις θίβει τὴν ἀποβολὴν τῆς ἐκκρινόμενης; ὕλης. Τὸ χρόνιον ἔαγμα ἐστὶν ταχέως θερμικῆς, πολλοῦ καὶ μετέστη εἰς ἄλλο μέρος οὐσιωδέστερον, ἔνα γίνεται ἡ ἐκκρισις τῆς δρυμνίας ὕλης τούτου ἕνεκα μετὰ τὴν θερμικὴν ἐξέλιματος ἐπὶ τῆς κατάρρου τῶν πνευμόνων, τῶν ἐντέρων, γαστραλγία, ἐντεραλγία κλπ.

Εἰς τοὺς γέροντας ἡ ἐξέλιματος διακινῆ τοῦ δέρματος ἐλαττοῦται. Τὴν ἐκκρισιν ταύτην ἡ φύσις ἀναπληροῖ διὰ τοῦ κατάρρου τῶν πνευμόνων. Ἡ ἀίφνητος ἐπούλωσις φουντανέλλας ἐπιφέρει ἐκ μεταστάσεως ἐξέλιμα, γαστραλγίαν, κατάρρου χρόνιον κλπ. Τούτου ἕνεκα πολλοὶ ἱατροὶ, θεωροῦσιν ὅτι δὲν πρέπει νόσοι τινὲς νὰ θερμικεύονται, ὡς εἰσι κατάρρου τινὲς διότι εἰσι φύλακες τῆς ὑγιείας καὶ τῆς μακροβιότητος.

Καὶ τῶσαν μᾶλλον δὲν πρέπει νὰ θερμικεύωνται, ἀλλὰ νὰ μετριάζονται, ὅταν ὡσεὶ ὑπερβολικῆ, διότι ἐκ τῆς ὑπερβολῆς ἐπέρχεται δυσπεψία καὶ ἰσχυρότης.

Φύσει ἰδρῶσι τὰ ἄνω μέρη τοῦ σώματος.

Ὅσοι γυμνάζονται τὰς χεῖρας οὗτοι πολὺ ἰδρῶσι.

Ὁ ἰδρῶς τῆς καρτῆς δὲν ἔχει ὄσμην, ἢ ἔχει ὀλιγίστην ὅσοι μεταχειρίζονται διὰ πολλοῦ χρόνου ἰδρωτικά, οὗτοι ὀλίγον ἰδρῶσι.

Τὸ πρόσωπον ἰδρῶι περισσότερο τοῦ ἄλλου σώματος.

Τὰ μὲν ἰδρωτικά ταχύνουσι τὴν κυκλοφορίαν τοῦ αἵματος.

Τὰ δὲ διουρητικά βραδύνουσι ταύτην ὅθιν πρὸ τῆς ἀκμῆς τῆς νόσου ὁσείον τὰ διουρητικά, μετὰ τὴν ἀκμὴν τὰ ἰδρωτικά.

Τὰ μὲν διουρητικά ἐλαττοῦσι τὴν ζωικὴν θερμότητα, τὰ δὲ ἰδρωτικά αὐξάνουσι ταύτην.

Ὅταν ἀναφρίνηται πόνος εἰς τὸ ὑπογάστριον, ὠρελεῖ τὸ καθήκον. Ὅταν ὁ πόνος ἰσχυρὸς εἰς τὸ στήθος, ὠρελεῖ ἡ φλεβοτομία. (Ἰππ. π. αἰκτ. ὕ. νοσημ.).

Ἐν τῇ πλευρίτιδι ὁ Ἰπποκράτης εἶδεν πίνειν εἶνον ἢ μελίμρατον.

Ὅταν συμβῇ ἐπίσχεσις ἐκκρίσεως τινός, ὅλαι αἱ ἐπιφάνεται τοῦ ἑσπερικοῦ καὶ ἑσπερικοῦ ἕρματος, αἱ ὁποῖαι ἐκκρίνουσιν ὕλην ὡς ἰσὶν ἡ ἐπιφάνεια τῶν βρογχίων τῶν πνευμόνων, ἥτις ἐκκρίνει βλήνην, καὶ ἡ ἐπιφάνεια τοῦ ἐπικεφυτότος ὕμενος τῶν ἐμφυλῶν, ἥτις ἐμβρέχει διὰ τῶν δακτύων, κλπ. ὑφίστανται ὑπερμερῶν, ἥτις ἐν τῇ περιπτώσει ταύτῃ μεταβάλλει ποιότητα καὶ ἔξοχον, καθίσταται ὄξεα καὶ δρυμνία καυστικῆ. Διὰ τοῦτο τὰ ἕκτρα καθίστανται ἐρθευτικὰ καὶ καυστικὰ, ἐρυθροῦνται οἱ ὀφθαλμοὶ καὶ τὸ δέρμα, ἐνθα ἐφάπτονται τὰ ἕκτρα. Οὕτω συμβαίνει καὶ εἰς τὸν ρινοκατάρρου (κούρζαν) ὅτε ἡ ἐκκρινόμενη βλήνη ἐκ τῶν βρογχίων γίνεται πυκνοτέρα κλπ.

Ἡ λευκόρροια εἶναι χρόνιος κατάρρου τῆς μήτρας.

Ὁ κοινὸς ρινοκατάρρου ἄρχεται ἐκ τῆς ρινός, ἡ δὲ ἐξανθηματικὴ, ὡς γίνεται ἐν τῇ κοινῇ, ἄρχεται ἐκ τῶν ὀφθαλμῶν, καὶ μεταβαίνει εἰς τὴν ρίνα. Καὶ ἡ μὲν κοινὸς κατάρρου λήγει τὴν τεταμένην ἡμέραν, ἡ δὲ ἐξανθηματικὴ ὅταν φανῇ τὸ ἐξάνθημα.

Ὁ τριχοειδὴς βρογχίτις ἔχει ἴδιον χαρακτῆρα τὴν δύσπνοϊαν, ὡσεὶ οἱ τριχοειδεῖς βρογχοὶ ἐμφρακτοῦνται ἐκ τῆς ἐκκρινόμενης βλήνης.

ΠΡΟΧΗΡΟΣ ΦΑΡΜΑΚΟΛΟΓΙΑ ΚΑΙ ΘΕΡΑΠΕΥΤΙΚΗ

Περὶ Ἰτέως.

Ἡ Ἰτεῖνη ἐξάγεται ἐκ τοῦ φλοιοῦ τῆς Ἰτέως, ὡσπερ ἡ κινίνη ἐκ τοῦ φλοιοῦ τῆς κίνας.

Ἡ Ἰτεῖ (εἰτιὰ κοινῶς) ἀπὸ τῆς ἐποχῆς τοῦ Ὀμήρου θεωρεῖται ὡς ἱατρικόν, ἔχον ἐξαιρετικὰς ἰδιότητας καὶ ἴδιαν ἐνέργειαν. ἐπὶ τοῦ διαργανισμοῦ τοῦ ἀνθρώπου ἐγκρίνον ὅτι ἡ Ἰτεῖ δὲν παρῆγε ὠρίμους καρπούς, ἀλλ' ἀποβάλλει τούτους πρὶν ὠρμάσθαι ἰσχυρῶν δὲ ὅτι εἰ πίνοντες ἐκ τῶν ἀφῶν τούτων καρπῶν καθίστανται ἄγονοι.

Ὁ Ὀμηρος καλεῖ τὴν Ἰτεῖαν ὠλεστικάρπον.

φακοῖ τε ἔγχειροι καὶ ἰτέαι ὠλεστικάρποι» (Ὀδ. κ. 510)

Οι μετὰ τὴν Ὀμηρον περιέχοντες τὴν πρὸς ἀγροίκην ἰδιότητα τῆς ἰτέας, ἐν εἰς καὶ ὁ Πίντος (ΧΙγ).

Ὁ Διοσκουρίδης οὐ μόνον περιγράφει τὴν πρὸς ἀγροίκην ἰδιότητα τῆς ἰτέας, ἀλλ' ἀποδίδει καὶ ἄλλας εἰς ἰδιότητας ἐν εἰς, λέγει, αἰμορροϊκῶν, διότι πύθει τὴν αἰμορροϊκῆν. Ἐὰ δὲ φύλλα ταύτης μετὰ οἴνου καὶ πεπύρεως εἰς καταπλάσμα ὠφελούσι κατὰ τῆς πλευροπόνης. Ὁ χυμὸς τῶν φύλλων καὶ τῶν φλοιῶν ταύτης μεμιγμένος μετὰ ἐλαίου τῶν βόθων πρὸναι τοὺς πόρους τῶν ὀτων. Οἱ σπόροι καὶ ὁ φλοιὸς τῆς ἰτέας ἔχουσιν ἰδιότητα συσπικτῆν καὶ γυῖον κενεῖν.

Αἱ ταυταὶ ἰδιότητες τῆς ἰτέας παρέσχον τὸ ἐνδοξίμον εἰς τοὺς νεωτέρους χυμικοὺς μετὰ τὴν ἀνακάλυψιν τῆς κινίνης ἢ ἐσουλῆσος καὶ τῆς ἰτέας. Πρῶτος ὁ Ἄλερ τὸ 1770 μ. Χ ἐδαξίμασε μῆκος ὁ φλοιὸς τῆς ἰτέας ἔχει τὴν ἀντιπυρετικὴν ἰδιότητα τῆς κίνης, καὶ εὖρον ὅτι ὁ φλοιὸς οὗτος ὀνομαζοῖται ὡς ἀντιπυρετικὸς ἢ ἀντικατασταθῆν τὴν κίνην. Κατόπιν καὶ ἄλλοι ἰατροὶ ἐδοκίμασαν τὸν φλοιὸν τῆς ἰτέας ὡς ἀντικατασταθῆν τῆς κίνης. Ὁ Στόνης ἀναφέρει 50 θεραπείας τοῦ διαλειπόντος πυρετοῦ διὰ τοῦ φλοιοῦ τῆς ἰτέας, ὑπὸ ὄσων ἐνός γραμμικρίου μέχρι τριῶν, λαμβανόμενος καθ' ὥραν ἐν ἀπορεξίῃ. Πλείστοι ἄλλοι ἰατροὶ ἐθελοκρίσαν ὅτι ὁ φλοιὸς τῆς ἰτέας θεραπεύει οὐ μόνον τὸν ἀπυρετικὸν διαλειπόντα πυρετὸν, ἀλλὰ καὶ τὸν χρόνιον. Ὁμοίως θεοῦρον τὸν φλοιὸν ταύτου καὶ ὡς ἀντισπικτικόν, καθ' ὅσον καὶ ἡ κίνα ὡσαύτως καὶ τόνικόν. Ὁρλαϊ κατὰ τῆς διαβροχίης, κατὰ τῆς κτονίας τοῦ στομάχου καὶ ἐν γένει ἀντικατασταθῆν τὴν κίνην καθ' ὅσον εἶναι τὸ τόνικώτερον φάρμακον μετὰ τῶν ἐντοπίων, εἶναι προσέτι καὶ ἀνθελμινθικός. Δίδεται ὑπὸ τῆς ὄσως καθ' ὅσον καὶ ἡ κίνα, 8 δραμ. φλοιοῦ ἰτέας βρασμένου, μετὰ 100 δραμ. ὕδατος εἰς ἀψίφημα. Προτιμάται ὁ φλοιὸς τῆς ἰτέας τῆς καλυμμένης **πεντάνδρας**, διότι υπάρχουν πολλὰ εἶδη ἰτέας. Ἡ πρασίνη, ἡ λευκὴ, ἡ κλαίουσα, κλπ.

Μετὰ τὴν ἀνακάλυψιν τῆς κινίνης, διάφοροι χυμικοὶ ἐξήγησαν διὰ τῆς ἀναλύσεως νὰ ἐξαχθῆσι τὴν κυρίως ὕλην, ἧς ἐνεργεῖ καθ' ὅσον ἔγινετο καὶ περὶ τῆς κινίνης. Ὡς φαρμακοποιοὶ ἰταλῶς Φουρνάνας καλούμενος πρῶτος ἐξήγαγεν ἐκ τοῦ φλοιοῦ τῆς λευκῆς ἰτέας τὴν ἰταίνην. Μετὰ τοῦτον ὁ γάλλος φαρμακοποιοὺς, Λερὸν καλούμενος ἐξήγαγε τὴν ἰταίνην καθαρωτέραν. Κατόπιν εὐρήθη ἡ

ἰταίνη εἰς ὅλα τὰ εἶδη τῆς ἰτέας. Ὁ Βρακονὸς εὖρα ταύτην εἰς τὴν λεύκην, εἰς τὴν αἰγερᾶν.

Χαρακτῆρες. Ὑπάρχει ὑπὸ κρυστάλλῳ κρυσματικῶν τετραγωνικῶν ἢ ὑπὸ λεπιδωτοῦ μαργαρώδη, εἶναι εὐδιάλυτος εἰς τὸ οἶνόπνευμα καὶ ἐν τῷ ὕδατι ἀδιάλυτος εἰς τὸν αἰθέρα, γυῖον ἔχει πικροτάτην εἶναι εἰς τὸ ὕδωρ ἀδιάλυτος εἰς θερμοκρασίαν 100^ο καὶ μεταβάλλεται εἰς ῥητινοῦσιν, τήκεται ὑπὸ θερμοκρασίαν 20^ο διαλύουσι 5 μέρη ὕδατος, 100 μέρη ὕδατος ὑπὸ θερμοκρασίαν 20^ο διαλύουσι 5 μέρη ἰταίνης. Εἶναι εὐδιάλυτος ἐν τῷ βράζοντι ὕδατι. Ἀμφιβάλλεται ἐν εἰς ἀλκαλικῆν διότι δὲν ἐμπεριέχει ἄζωτον, ὅσον ἐνυπάρχει εἰς τὰς ἀλκαλικὰς φυτικὰς ὕλας. Διὰ τοῦ θετικῶς ὀξέος ἀνύδρου μεταβάλλεται εἰς ὕλην ἰδίως φύσεως ἐν διαλύσει οὕτω δὲν κατακρημνίζεται ἐκ τῆς κικκιδικῆς, πηκτικῆς, ὄξικου μολύβδου, στοπτηρίας, ἡμετικῶν κλπ.

Χρήσις. Μετὰ τὴν ἀνακάλυψιν τῆς ἰταίνης πολλοὶ ἰατροὶ ὡς ἐν ἰταλίῃ καὶ ἐν ἰταλίᾳ ἐδαξίμασαν τὴν ἀνέργειαν τῆς ἰταίνης καὶ εὖρον ὅτι ἐνεργεῖ ὡς καὶ ἡ κινίνη κατὰ τοῦ διαλειπόντος πυρετοῦ παντὸς εἴδους αὐτοῦ, ὑπὸ ὄσων καθ' ὅσον 20 μέχρι 30 διαλελυμένην καθ' ὅσον σαγματικῶν ὕδατος θετικῶς ὀξέος ἐν ὕδατι ὄρ. 24, λαμβανόμενῃ ὡς καὶ ἡ θετικῆ κινίνη ἢ ὄσων ὀνομαζοῖται ἢ ἀξήθη μέρη 50 καθ' ὅσον οὕτω τὴν στάμαχον ἐρεθίζει οὕτω διακρῖται, οὕτω ἔσται ἰσχυρῆς. Τοῦτου ἕνεκα ἡ ἰταίνη εἶναι προτιμώτερα τῆς κινίνης εἰς τινὰς περιπτώσεις, καθ' ὅσον ἡ γαστροεντερικὴ σωλὴν εἶναι ἐρεθισμένη. Διὰ ταῦτο ἡ ἰταίνη πρέπει νὰ προτιμάται καὶ διότι πρᾶται χρηματικῶς εἰς πολὺ μικρὸν τιμὴν.

Ἐν τούτοις ἡ ἰταίνη ἔχει πολλὰ ἐλαττώματα θεραπευτικὰ. Ἡ ἀνεργεία τῆς ἐνεργείας διακρῖται ὀλίγον κατ' ἀντιστροφον λόγον τῆς ἀνεργείας τοῦ πυρετοῦ. Διὰ ταῦτα εἶναι ἄριστον φάρμακον ὅταν δὲν πρέπει νὰ δίδεται κατὰ τοῦ κακῆθους πυρετοῦ, καθ' ὅσον οὐ ἀπαιτεῖται νὰ ὀσθῆ φάρμακον ἐπιτυχῶς ἐνεργεῖν κατὰ τὴν πρώτην ἢ δευτέραν προσβολὴν. Ἐπικρατηρήθη προσέτι, ὅτι ἡ ἰταίνη κατὰ τὴν ἀπυρετικὴν βραδύνην πολὺ τὴν κυκλωροσίαν. Κατὰ δὲ τὴν ἀνάρρωσιν ὁ σπυρματὸς ἐπίσσει πρὸς 10 σφύγμους.

ΠΑΝΤΟΙΑ

Ύατρικόν πρὸς ἐνδυνάμωσιν τοῦ στομάχου, πρὸς καταστροφὴν τῶν ἀερίων αὐτοῦ καὶ τῶν ἐντέρων, τῆς δυσπεψίας, κλπ.

Λιβ.	βικμικισ	μογχακάρου	δρ.	2
"	"	κανέλλας	"	2
"	"	κασσαίου	"	1
"	"	ῥίζης βελεριάνης	"	2
"	"	καρόμυρου	"	2
"	"	βανιλλίας	"	1
"	"	φασφαριούχου σίθ.	"	1
		ἐλαίου ἡδυσμένου	σταγ.	4
		πυρήμα μελίσσης	ῥρ.	1

Ἄνὰ τὴν σταγίδα ἐπιπέσει ὀλίγου ὕδατος καὶ ὄρε μετὰ τὸ φαγητόν.

ΠΕΡΙ ΜΥΡΩΝ Η ΑΡΩΜΑΤΩΝ

Τὸ ὄνομα μύρων κατὰ τὸν Ἀθηναίων πρότερος μεταχειρίσθη ὁ Ἀρχιλόχος λέγων,

«Ὅτις θύ μύρωσι γραῦς ἑὸς ἠλείφεται».

Παρὰ τῆ αὐτῆ δὲ Ἀθηναίῳ ὑπάρχει καὶ τῶν διαφόρων μύρων καταγραφὴ.

Σόλων ὁ τῶν Ἀθηναίων νομοθέτης ἀπηγόρευεν εἰς τοὺς ἄνδρας νὰ πωλοῦσιν ἄρώματα, ὡς ἐπιτόθειμα ἀνάγκαστον τῆ ἀνδρική φύσει. Ὡσαύτως κατὰ Πλοτύρχον, οἱ βαρεῖς καὶ μυρσφοὶ θεωροῦντο ἀγενεῖς καὶ βλάπτουσι τεχνίται. Ἄλλ' ὅμως τὰ ἄρώματα τῶν Ἀθηναίων ἐφημιζοντο ὡς τὰ καλλίστα πάντων. Ἐν Ἀθήναις δὲ καὶ ἄλλοι ὑπήρχον ἀρωματοπωλεῖαι, εἰς ἃ πάντες ἐλευθέρως εἰσῆρχοντο, χρησιμεύοντα ὡς τόπος συναθροίσεως ἐνθα συνεζήτουν περὶ τῶν συμφερόντων τῆς πολιτείας, ἀπεφασίζον περὶ τοῦ συμφέου καὶ διηγόντο σκανδαλώδεις ὑποθέσεις καὶ ἱστορίας, ἀπεκράλλαντα ὡς παρ' ἡμῖν τὰ κωφιστὰ καὶ αἱ λίσχαι.

Ὁ Σωκράτης, ἀποπνεφόμενος τὰ ἄρώματα, ἀπηγόρευε ταῦτα ταῖς μαθηταῖς αὐτοῦ, λέγων ὅτι, ὁ δούλος καὶ ὁ ἐλεύθερος ἀρωμακτιθεῖσθαι τὴν αὐτὴν ὄσμην ἔχουσιν. Αἰσχύνεται ἡμῶς ὁ παρὰ τινῶν μαθητῆς αὐτοῦ ἀποκαλούμενος οὐ μόνον δὲν συνιφάνει τούτω, ἀλλὰ καὶ μυρσφὸς ἐγένετο, καὶ ἐπὶ μισθῷ ὑπηρέτει εἰς τὰ γυμνάσια, καὶ λαίων καὶ ἀγωνιζόμενος τοῖς ἐν αὐτοῖς ἀγωνιζομένοις οἱ ἀγῶνες δὲ καὶ τὸ δικαίωμα τοῦ ἀγωνιζομένου θεωρεῖτο πλεονέκτημα τοῦ ἐλευθέρου ἀνδρός, διὸ καὶ τοῖς δούλοις ἦτο ἀπηγορευμένον τὸ γυμνασθεῖν καὶ ἐνηχολεῖν ἐν ταῖς παλισταρσίαις. Ὡσαύτως καὶ οἱ νόθοι οὐλοῦντο εἰς τὸ ἔξω τῶν Διορείων πυλῶν Κυνόσκρητες, ἕως οὗτου ὁ Θμιστεκλής πανούργως τὴν τῶν νόθων καὶ τῶν γνησίων διακρίσιν κατήργησεν.

Οἱ Ἑσθραῖοι μεγάλην τῶν ἀρωμάτων χρῆσιν ἐποιούητο. Καὶ δὴ ἐν τῇ Κινῆ Διαθήκῃ ἀρώματα οἱ Μαχρὶ εἰς τὸ νεογνὸν τῆς Βηθσέμ προσφέρουσι, δι' ἀρωμάτων ἡ Μαχρὶ καὶ τῆς χροῖας τοῦ Ἰησοῦ, εὐωδιστάτη δὲ ἦτο ἡ σινδὼν δι' ἧς Ἰωσήφ ὁ ἀπὸ Ἀρμαθίας περιετύλιξε τοῦ Σωτῆρος τὸ σῶμα.

Ἡ χρῆσις τῶν ἀρωμάτων ἐν τοῖς νεκροῖς οὐ μόνον παρ' Ἰουδαίους ἀλλὰ καὶ παρ' ἄπασιν τοῖς λαοῖς τῆς ἀρχαιότητος ἦτο γνωστὴ.

Ὁ Ὀμηρος ἀναφέρει ὅτι ἡ Ἀφροδίτη μόνη ἐπιβλέπουσα ἐπὶ τοῦ σώματος τοῦ Ἴκτωρος, ἔχουσα νυκθήμερον ἐπ' αὐτοῦ εὐώδεις βάλσαμον. Ἐν δὲ Σοφοκλέα ἀποθνήσκοντα αἱ γυναῖκες οἱ προσήκουσαι ἐν τῇ πόλει ἔχρισαν εἰς μύρον καλλίστου καὶ πολυτιμῆτου.

Ὁ δὲ μυθολογούμενος φοινῆ ἱστομάζων τὴν πυρὰν αὐτοῦ συντετριμμένα κιννάμωμα καὶ ἀμόρην ξανθὴν ὑποστρώουσιν, ἑαυτὸν δ' ἑνώθει ἐπιτίθει καὶ τελευτᾷ τὸν βίον ἐν τοῖς ἀρώματι.

Οἱ Αἰγύπτιοι, οἵτινες ἐταρτίχοντο τοὺς νεκρούς, ἐξάγοντες τὰ ἐντόθια καὶ τὸν μυελόν, ἐκλήρουσαν τὰ κανά δι' ἀρωμάτων.

Ἐνθ' ἀφ' ἐνὸς τὰ ἄρώματα σπυδαίαν κατεῖχον θέσιν ἐν τοῖς ἀπὸ τὸν θάνατον, ἀφ' ἐτέρου ἄκου χαρὰ εἰσεχώρουσαν.

Αἱ γυναῖκες ἐν Ἰβηλαδί ἠλείφοντο διὰ μύρων, ἐφ' ἃ ὁ Ἀνακρέων ἐν τῇ ὀρειοτάτῃ αὐτοῦ ᾠδῇ λέγει.

«Μύρον, γυναῖ, γενεῖσθαι ἵππος ἐγὼ σ' ἠλείψω».
Κατὰ δὲ τὴν πάροιθεν τῶν νυμφίων ὁ λαὸς ἔρραιεν αὐτοὺς δι' ἀθῆων καὶ ἀρωμάτων κατὰ δὲ τὸν Ξενοφῶντα αἱ νύμφαι ἠλείφοντο δι' ἀρωμάτων.

Κατὰ δὲ τὴν μαρτυρίαν τοῦ Ἀριστοξένου τὸ δέρμα τοῦ Ἀλε-

ξάνθρου γλυκύτατα έμβρύχα, και εύωδια εκ τού σώματος του εξήχρητο πληρούσαι τους χιτώνας αυτού.

Η βασιλεία της Αιγύπτου Κλεοπάτρα, προσερχομένη προς τον Αντώνιον υπό χρυσαιέντητον σκιάδα, ως Αφροδίτη ζωγραφικώς έστολισμένη, συνθέουμένη έμα υπό υπηρευιδών, πολλήν Χρυσίαν και Νηρηίδων φερουσαν, έίδουσα διά μέσου των όχθών του Κρήνου ποταμου πληρουμένη από Θυμαστικής θυμιαμάτων εύωδιας.

Παρά ταις Αιγυπτίαις εύωδιας κόμη έθεωρείτο ουσιώδες προτίρημα, έν ώς ταις Θαλαμείοις κύβων υπήρχον επί άβυκίας διάφορα μικρά άντικείμενα, ώς χαλκίαι και πυξίδες, περιέχουσαι άρώματα, Λαίον και φερίθιον.

Παρά ταις Ρωμαίαις πεσομένη χρήση άρωμάτων έγινετο, ώστε έν έπιστοι έπιμαστίω υπήρχον ανυθρυτήρια εξ άρωματικών υδάτων και άρωματικά έλαι έκρίνοντο, προσερχόμεναι εξ Ανατολής, τού κατ' εξοχήν τούτου τών άρωματων νόσου, κατ' Στραβωνα. Έπίσης έγινεται χρήση τών άρωματων έν ταις συμπόσιαις, έν μίση δ' κτήτων ήρώματα ή έρφή ταις κίθουσαις και έρώμας άρωματικά καταπίπτοσθα κινέθρηγε τούθι συνόλισημόσθα. Ο Σύλλας έν ή έν τή Θαλαμεί ταις καταλόγους τών περιγραφών υπέγραψαν, έτέρπητο όσφραίνόμενος άρώματα. Ο Πομπηίος εις τό ασρατάπειδον χόσθη έποιείτο όίνου εύωδιας. Ειρήσθη δ' έν παρενθήσει δυι και έν Έβλαδί πρό πάντων έπιμαστίω εί γλυκύτα και εύωδιας όίνου κατ' τον Αθήναιον. Η τής έν Φινικίη κόλις Βόβλος κατείχε τήν πρώτην θέση ένωσ τήσ μεγάλης πλούσιας τών άρωματων, ότινα περιείχε μετ' αυτήν ήρχοντο εί ήσαν εύωδιας, τής Λίσθου, Χίου κλπ. Μάρκος δέ ή Αλέξανδρος εξήχοντο έν μικρό θανάτου τό σώμα του ρόσθις καλυφθή. Καρμάλι ή μάγκι έβραγα πούσ τούχους τών άνάκτορων εί' έλάταις άρωματων. Νουπιδίου δέ ή Α' κατέβραχε τούσ όμους του και τον λαίμον του δι' ύδατος τής Κολωνίας, ή ελαιφης του ήποιου τή καύσθη επικουρητή έν Αγία Έλένη. Αιουδέβικος ή ΙΑ' άποσπυρήματα τών άρωματων άπηχόρευται εις ταις αυλικούσ τήν χρίσθη αυτών ή έργασις του ήμως τ' άρώματα έφλη. Έάν χρήσθη παρά ταις άρχαίαις άρώματων ήσαν τό λείρον, ή νάρκισσος, ή ήρις, τό σαρμφύχον, τό ρόσθι, τό μαλαβόθρον, τό όνοβάλσαμον, τό κρηκόβελσαμον, τό έλαιον, ή νυρδός, τό χιννάμωμον, κλπ.

ει δέ και ή εινάνθη, εις ήν όμοιως άκοοίδονται δηλητηριώδεις ειδώματα.

Έν γίνει δέ τά άρώματα υπήρξαν φίλα ταις ποιηταίς παραβαλλόντες τούσ ήρώας των προς τό ρόσθι ή προς άλλο τι ένθος εύωδες. Ούτως επί παραδείγματι ή κατ' τό 1520 άκμάσας Ζακύνθου Καρωναίος ώς εξής περιγράφει τον ήρώα του Μερκούριον Μουζν:

«Βύμορφος ήτο υπό κορμί και καλασυνθεμένος,
Κάτασπαρος εις τό πρόσωπο, άγγελουμορφωμένος.
Τό ρόσθι εις τά μάγουλα, πορφύρα εις τά χείλη
Δεξάρι του μακτόφρουσου, ή χρις τό έφίλει.»

Έτερος δέ εκ τών έπιφανών νεωτέρων ποιητών μαγευόμενος υπό τής εύωδιας του καφέ ούτοις άποφαινεται:

Αντί μνημείων και μαυσολείων
Έπί του τάφου μου καφενείον
Ζητώ, ώ φίλοι, να έγερθή,
Όπουσιν πίνουσι καφέ οι άλλοι
Γυμνόν κρανίον θέλει προβάλλει
Τό άρωμά του να ήσφρανηθή.

Έκτός τών άνωτέρω παραδειγματων εις τας ποιητικάς συλλογάς άπάντων σχεδόν τών νεωτέρων ποιητών άπαντώνται αι φράσεις «μυρβόλος κάρω ρόσθιεντα χείλη» και τό παρόμοια.

Περί μυρεφικής συνέγραψαν πολλοί τών άρχαίων, ή δέ τελευταίος τούτου είναι ή Αλέξανδρος, ή Μυρεφός καλούμενος, του ήποιου τό σύγγραμμα διεσώθη.

Τά μυρα, ήτοι αι εύωδες σκευαίται και τά άρώματα, ώφελούσιν ύγιένως, οίωτι καταστρέφουσι τά μικρόματα, τονίζουσι τό νευρικόν σύστημα, ενισχύουσι τας σωματικάς δυνάμεις, και προφυλάττουσιν έν τών κολλητικών νόσων κλπ. Διεξοδικώτερον ήσθ. Συνεκδ ύγιενή σελ. 457.

ΠΑΡΘΕΝΙΚΟΝ ΓΑΛΛ

πρός εὐχροίαν τοῦ δέσματος.

Λάβει	Πανζήλας	ὄρ.	10
	Στόρχκος	»	8
	Πανιλίλας	»	2
	γερουκλου	»	8
	μασχικρούτου	»	1
	είνοπυθήματος	»	200

Σύντριψον ἀποκνικαί και θίς ἐν μικρῇ θερμότητι ἐπὶ τρεῖς ἡμέρας, εἶτα στριγγισσον καλῶς και φυλάξον ἐν ψυχρῇ ὑάλινῃ.

10 ἢ 20 στάγματα ἐντὸς ἐνός μικροῦ κυκλίσκου ὑδάτος· ἐπιλειφόμενον καθαρίζει τὸ δέσμα του προσώπου, παρέχει εὐχροίαν και εὐαδίαν.

Συμβουλαί

"Όταν ματ' ἄλλιον ἠμιλήσῃς μὴ λέγε λόγους περιττοὺς ἀλλ' οὔτε ἀνοήτους.

Οὔτε ἀστεινόμενος λέγε, όταν ὁ λόγος εἶναι ἠπουδαῖος, ἢ περὶ τῶν θείων ἠμιλούν.

Μήτε ἀστεινόμενος τοὺς ἄλλους νὰ προσβάλλῃς. Οὔτε νὰ ἀστεινεύῃσαι μὲ τὸν μὴ δεχόμενον ἀστεινμούς.

"Όταν αἱ ἄλλοι εὐθυμεύουν, ἢ και δικασκευάζουν, μὴ φέρισαι σοβαροῦς και ἀμέτρος εἰς ταῦτα.

Μὴ γέλα ἀνευ εὐλόγου κείνου· ἀλλὰ και ὁ γέλιος ἔστω μέτριος ἀνευ τινὸς πατάγου.

Πρόσχε μὴ καθίστασαι γελοῖος, όταν ἠμιλήσῃς ἐνώπιον τῶν ἄλλων.

"Όσο γλυκὺς πρὸς ἑαυτοῦν, ἔχε φωνὴν ἡδέϊαν, ἔχε τὸ πρόσωπον φαιδρὸν και εὐχαριστοῦν πρὸς πάντας.

Ἐν ὁδῷ συντυχῶν ἐνώτερόν σου παραμείρισον, ἐνα διέληθῃ, και σὺ πρῶτος χαιρέτισον κατὰ τὸ προσήκον.

"Όταν ἐνώτερός σου κατὰ τὴν ἡλικίαν και ὑπόληψιν ἔλθῃ, πρόσφερε τὸ καθεσμικ και στήθε ἐν ἀνάγκῃ ὄφθιος, ἢ λάβε ἄλλην θέσιν.

"Όταν ὁ ἄλλος σὲ τιμῇ, και θέσιν σοὶ προσφέρῃ, ἠφείλεις τότε νὰ δεχθῆς και φαιδρῶς εὐχαριστήσῃς, διότι τοιαύτη ἄρνησις δυσμεσταὶ μεγάλως.